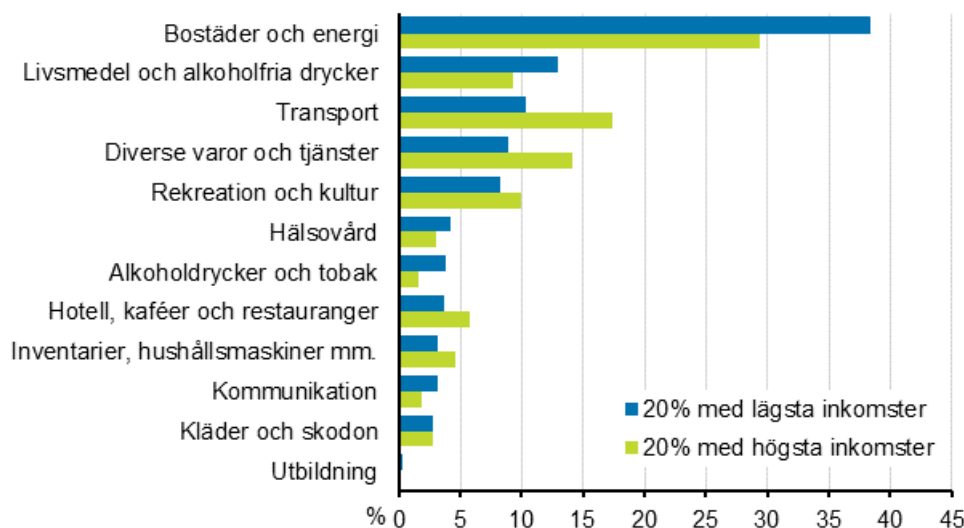

Hushållens konsumtion 2016

Över hälften av utgifterna hos låginkomsttagarna går till boende och kost

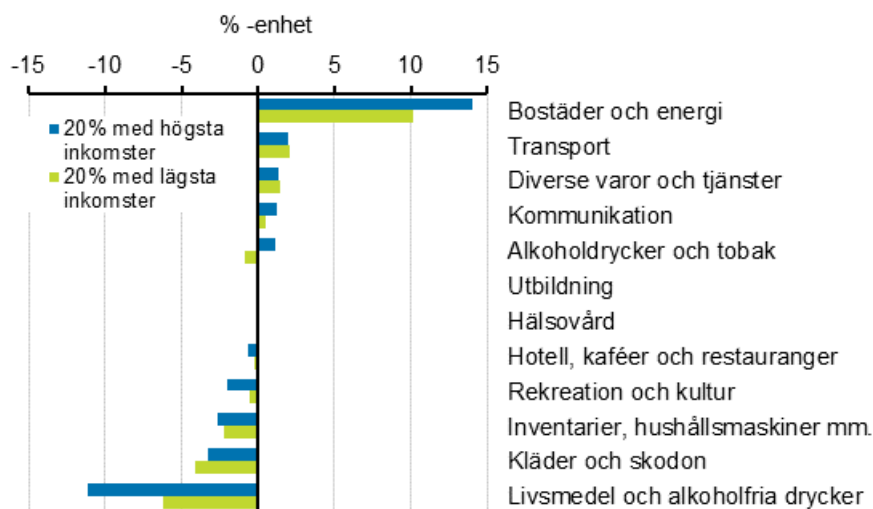
För kvintilen med de lägsta inkomsterna utgör boendeutgifterna, såsom hyra, uppvärmning och vattenavgifter, redan 40 procent av hushållets konsumtionsutgifter. Drygt en tiondedel går till mat. Boendeutgifternas andel av låginkomsttagarnas konsumtionsutgifter har ökat rejält på trettio år, med 14 procentenheter. Samtidigt har utgifterna för mat minskat. Mat är fortfarande låginkomsttagarnas näst största utgiftspost.

Konsumtionsutgifternas andelar efter huvudgrupp enligt hushållets inkomstgrupp år 2016 (procent av konsumtionsutgifterna)

I den högsta inkomstkvintilen går 39 procent av utgifterna till boende och mat. Boende är den största utgiftsposten också bland höginkomsttagare, men mat är först på femte plats efter bl.a. trafik och fritidskostnader. Hos höginkomsttagare utgör trafikutgifterna 17 procent av utgifterna, hos låginkomsttagare 10 procent. Trafikutgifterna omfattar bl.a. anskaffning och service av forskaffningsmedel, bränslen, användning av allmänna forskaffningsmedel samt resor på egen hand i Finland och utlandet. Trafikutgifternas andel har ökat i båda inkomstgrupperna med ett par procentenheter under trettio års tid.

Förändringarna i konsumtionsutgifterna efter huvudgrupp enligt hushållets inkomstgrupp fr.o.m år 1985 till år 2016 (%-enheter)

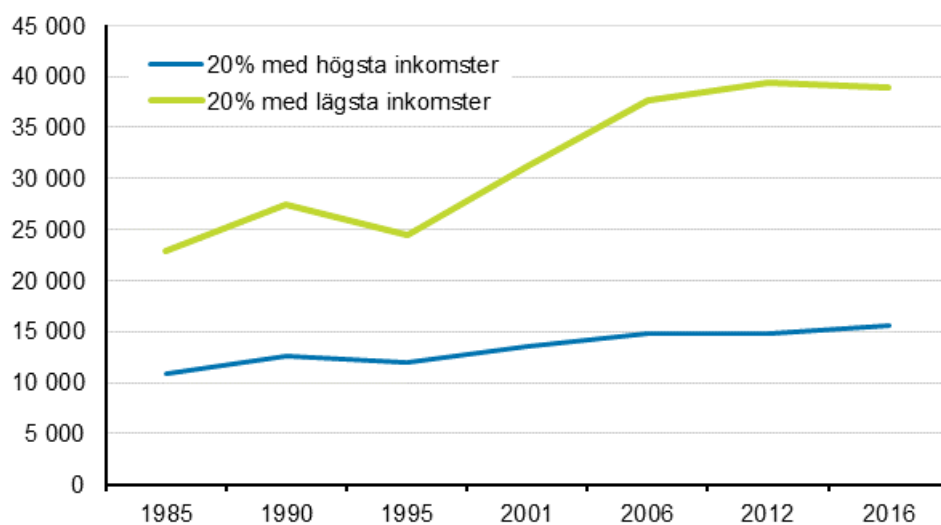
Även om förändringarna i andelarna för boendeutgifter och matutgifter är betydligt större bland låginkomsttagarna har hushållens konsumtionsstruktur som helhet utvecklats i en likadan riktning oberoende av inkomstgrupp. Den enda konsumtionsgruppen där utvecklingen ser ut att vara den motsatta är konsumtionen av alkohol och tobak. Höginkomsttagarna använder en något mindre del av sina utgifter för rusmedel och låginkomsttagarna en större del av utgifterna än för trettio år sedan.

Hushållens strukturella förändring har påskyndat ökningen av den privata konsumtionen. Små en- eller tvåpersonshushåll har snabbt blivit vanligare. År 1985 utgjorde de 55 procent av hushållen, nu är andelen 75 procent. Eftersom ett litet hushåll behöver vissa varor på samma sätt som ett större (t.ex. hushållsmaskiner, datakommunikationsförbindelse), leder ökningen av antalet hushåll till att konsumtionen av dessa varor ökar.

När man vill utreda hur finländarnas konsumtion har utvecklats kvantitativt (reellt) i olika inkomstgrupper, måste man från siffrorna i tidsserien radera inverkan av både förändringen i hushållens struktur och prisförändringen. Man dividerar då hushållens konsumtionsutgifter för olika år med koefficienten för omräkning av penningvärdet och genom att beräkna utgifterna per s.k.¹⁾ konsumtionsenhet. En konsumtionsenhet betyder i praktiken att konsumtionsutgifterna i olika hushåll omvandlas till att motsvara konsumtionen hos en vuxen som bor ensam. På så sätt kan man jämföra konsumtionen i hushåll av olika storlek och olika åldrar med varandra.

1) Konsumtionsenheterna bygger på OECD:s så kallade modifierade skala. En vuxen i ett hushåll bildar en konsumtionsenhet. Övriga personer i hushållet som fyllt 14 år bildar var och en 0,5 konsumtionsenheter och 0–13-åriga barn bildar vart och ett 0,3 konsumtionsenheter. Ett hushåll med en vuxen bildar en konsumtionsenhet, medan ett hushåll som t.ex. består av makar och ett barn under 14 år tillsammans bildar 1,8 konsumtionsenheter. Konsumtion som beräknats med hjälp av konsumtionsenheter beaktar storleksskillnaderna mellan hushållen och möjliggör en jämförelse mellan dem.

Reell utveckling av konsumtionsutgifterna efter inkomstgrupp 1985–2016 (i 2016 års pengar, €/konsumtionsenhet)

Skillnaderna i konsumtionsutgifterna mellan kvintilen med de högsta och lägsta inkomsterna har ökat under 30 år. Under de tio år som följde depressionen under 1990-talet ökade konsumtionen i den högsta inkomstkvaliteten reellt med 54 procent, medan konsumtionen hos kvintilen med de lägsta inkomsterna ökade med 24 procent. Under den senaste recessionen avstannade ökningen av skillnaderna i konsumtionen och blev något mindre. Konsumtionsutgifterna hos kvintilen med de högsta inkomsterna är nu omkring två och en halv gånger så stora jämfört med kvintilen med de lägsta inkomsterna.

För konsumtionsundersökningen intervjuades 3 673 hushåll år 2016. En jämförbar tidsserie över konsumtionen sträcker sig nu över en period på över 30 år och täcker åren 1985–2016. Tidsseriens [databastabeller](#) är gratis tillgängliga.

Innehåll

Förfrågningar

Mira Kajantie 029 551 3626

Tuomas Parikka 029 551 3276

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

kulutus.tilastokeskus@stat.fi

www.tilastokeskus.fi/til/ktutk/index_sv.html

Källa: Hushållens konsumtion 2016, Statistikcentralen